

ВИСНОВКИ

експертної комісії щодо первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Право» зі спеціальності 081 «Право» за другим (магістерським) рівнем у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 року № 978 (зі змінами та доповненнями), та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 10 січня 2018 року № 18-л «Про проведення акредитаційної експертизи» в період з 15 по 17 січня 2018 року експертна комісія у складі:

голови комісії – Бостана Сергія Костянтиновича – доктора юридичних наук, професора, професора кафедри конституційного, адміністративного та трудового права юридичного факультету Запорізького національного технічного університету;

члена комісії – Волошина Юрія Олексійовича – доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України, завідувача кафедри міжнародного права Національного авіаційного університету;

розглянула подану Вищим навчальним закладом Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» акредитаційну справу та провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності зазначеного закладу вищої освіти ліцензійним умовам та державним вимогам щодо акредитації освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» за другим (магістерським) рівнем, а саме достовірності інформації, поданої до МОН України закладом; відповідності показників діяльності закладу установленим законодавством Ліцензійним вимогам щодо кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, інформаційного забезпечення; відповідність освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти державним вимогам до акредитації; наявність не усунених порушень у діяльності ВНЗ, що були виявлені під час попередніх перевірок; перевірку зауважень що були зроблені в результаті попередньої експертизи акредитаційних матеріалів.

У підсумку експертного оцінювання експерти констатують:

1. Загальна інформація про заклад вищої освіти

Повна назва закладу вищої освіти: Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (далі – Університет, ПУЕТ). Юридична адреса: 36014, Полтавська область, м. Полтава, вул. Ковалю, буд. № 3.

Університет очолює ректор – Нестуля Олексій Олексійович, доктор історичних наук, професор, Заслужений працівник народної освіти України,

Академік Української академії історичних наук, Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

Свою діяльність Університет розпочав у 1961 р. як навчально-консультаційний пункт, з 1968 р. – факультет, а з 1971 р. – філіал Львівського торговельно-економічного інституту. Полтавський кооперативний інститут було організовано Постановою Ради Міністрів СРСР від 4 червня 1974 року № 463 та постановою Центральної спілки споживчих товариств СРСР (Центроспілки) від 14 червня 1974 року № 100. Полтавський університет споживчої кооперації України створений відповідно до Постанови Правління Укоопспілки від 21 травня 2001 року № 129 за погодженням з Кабінетом Міністрів України (лист від 12 лютого 2001 року № 20518/50) на базі Полтавського кооперативного інституту.

З 22 квітня 2010 року Полтавський університет споживчої кооперації України перейменовано у Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (Постанова Правління Центральної спілки споживчих товариств України (Укоопспілки) від 1 лютого 2010 року № 27 «Про зміну назви Полтавського університету споживчої кооперації України» та наказ Міністерства освіти та науки України від 29 березня 2010 року № 253).

Експертна комісія констатує, що перелік і зміст установчих документів відповідає чинним вимогам. Статут Університету (нова редакція) прийнято Конференцією трудового колективу 29 червня 2016 року, протокол № 1, затверджено постановою Правління Укоопспілки від 01 вересня 2016 р. № 86. Орган управління – Центральна спілка споживчих товариств України (Укоопспілка). Ідентифікаційний код – 01597997.

Експертна комісія перевірила і підтверджує наявність оригіналів реєстраційних документів (Довідка про внесення Університету до Державного реєстру вищих навчальних закладів України, Свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи, витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців).

Стратегія розвитку Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» на 2017-2022 роки включає оновлені Місію, Візію та Стратегічні цілі забезпечення конкурентоспроможності університету на вітчизняному, європейському та світовому ринках освітніх послуг і праці. Розроблені та впроваджуються Заходи з реалізації Стратегії розвитку Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» на 2017-2022 роки.

У структурі університету: Інститут економіки, управління та інформаційних технологій, факультет харчових технологій, готельно-ресторанного і туристичного бізнесу, факультет товарознавства, торгівлі та маркетингу денної та заочної форм навчання; деканат по роботі з іноземними студентами, Інститут заочно-дистанційного навчання, Міжгалузевий інститут підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів, Миколаївський коледж бізнесу і права Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», Філія «Білгород-Дністровський економіко-

правовий коледж» Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», Філія «Черкаський кооперативний економіко-правовий коледж» Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

У складі Інституту економіки, управління та інформаційних технологій наказом по університету від 30 серпня 2017 року № 151-Н «Про зміну організаційної структури Інституту економіки, управління та інформаційних технологій» 1 вересня 2017 року створено юридичний факультет. Виконання обов'язків декана факультету покладено на доцента кафедри правознавства, кандидата юридичних наук Кульчія Олега Олександровича.

В Університеті працює аспірантура та докторантура, забезпечується підготовка кандидатів наук з семи спеціальностей, докторів наук з трьох спеціальностей. В університеті дві спеціалізовані вчені ради з захисту докторських та кандидатських дисертацій: Д 44.877.01 зі спеціальностей 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством», 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (економіка торгівлі та послуг)»; Д 44.877.02 зі спеціальностей 08.00.01 – «Економічна теорія та історія економічної думки», 08.00.11 – «Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці».

В Університеті здійснюється підготовка бакалаврів за 17 напрямками підготовки (відповідно до переліку 2006 року) та 15 спеціальностями (відповідно до переліку 2015 року), спеціалістів і магістрів за 15 спеціальностями (відповідно до переліку 2015 року). В університеті станом на 01.10.2017 р. навчається 6347 студентів. Університет має ліцензію та здійснює підготовку іноземних громадян за акредитованими напрямками та спеціальностями, підготовку іноземців та осіб без громадянства до вступу у вищі навчальні заклади.

Університет отримав Міжнародний Сертифікат 440030QM08 Міжнародної мережі сертифікації (IQNet) і Німецького органу сертифікації системи управління якості (DQS GmbH) про відповідність діяльності міжнародному стандарту ISO 9001:2008 (вересень 2009 року). За результатами ресертифікації у 2015 році системи управління якістю Університету аудиторська група Міжгалузевого центру якості «ПРИРОСТ» Української асоціації якості прийняла рішення про видачу сертифікату відповідності на наступні 3 роки.

Наукова і науково-технічна діяльність ПУЕТ зосереджена на 27 кафедрах, сформовані і функціонують 29 наукових шкіл та напрямів. Університетом видається фаховий науковий журнал «Науковий вісник» (серії «Економічні науки» індексується у наукометричній базі INDEX COPERNICUS, «Технічні науки», «Гуманітарні науки»), «Збірник наукових робіт магістрів», матеріали та збірники доповідей науково-практичних та науково-методичних конференцій.

З 1995 року на базі університету функціонує Полтавський навчальний комплекс Укоопспілки «Освіта», який об'єднує понад 60 коледжів і технікумів України і забезпечує підготовку бакалаврів за інтегрованими навчальними планами на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста.

Експертною комісією перевірені в наявності ліцензія Міністерства освіти і науки України серія ВО № 00123-012301 від 13.05.2017 року – Витяг з Єдиної державної електронної бази з питань освіти щодо здійснення освітньої діяльності закладу освіти у сфері вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 31.03.2017 року № 69-л) та оригінал сертифікату про акредитацію університету (сертифікат серія PI-IV № 1770506 від 28.07.2014 р.). У 2014 році Університет пройшов чергову акредитацію в цілому за IV рівнем (рішення АК від 08.07.2014 р., протокол №110, термін дії сертифікату до 01.07.2019 року).

Підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» здійснюється з ліцензованим обсягом 70 осіб за денною та заочною формами навчання. Підготовка фахівців зі спеціальності «Право» акредитована за рівнем бакалавра (сертифікат про акредитацію серія НІ №1788351 від 27.06.2017 р.); термін дії сертифікату до 01.07.2021 р.

Експертна комісія підтверджує, що освітня діяльність Університету з впровадження європейських стандартів, багаторічна інноваційна педагогічна діяльність з модернізації освіти визнана Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, Національною академією педагогічних наук України та відзначена почесним званням «Лідер сучасної освіти» (у 2005, 2007, 2008 та у 2011 роках), у 2012 та 2015 роках – найвищої нагороди Гран-прі «Лідер сучасної освіти України». Університет був нагороджений у 2013-2017 роках 8 золотими медалями у номінаціях, зокрема:

– у березні 2015 року – став переможцем в номінації «Упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальну, наукову та управлінську діяльність навчального закладу» (презентація власного програмного продукту «Автоматизована система планування, організації, управління та контролю навчального процесу у вищих навчальних закладах - iZETA»);

– у березні 2017 року – дипломом лауреата конкурсу I ступеню та золотою медаллю в номінації «Партнерство як стратегічний ресурс інноваційного розвитку навчальних закладів».

Результатом такої різноманітної інноваційної діяльності є досягнення Університету в галузі підготовки сучасних фахівців, затребуваних на ринку праці, формування й розвитку кадрового науково-педагогічного потенціалу, що підтверджується високою оцінкою міжнародної експертної групи з визначення рейтингів університетів (IREG) при ЮНЕСКО СЕПЕС. В 2007 році серед 200 кращих університетів України Полтавський університет споживчої кооперації України зайняв 24 місце, а в класифікаційній групі «Економіка, керування і торгівля» – друге місце серед 46 університетів.

За результатами 11 Українського національного конкурсу якості Університет отримав Сертифікат «Визнання досконалості в Україні» та Міжнародний Сертифікат «Визнання досконалості в Європі» - 3***.

В 2007 році Університет став переможцем Всеукраїнського конкурсу якості продукції (товару, роботи, послуги) – «100 кращих товарів України», у 2006-2007 роках в номінації «Інформаційні послуги».

Університет нагороджений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2007 р.).

В консолідованому рейтингу 2010 року закладів вищої освіти України Університет ввійшов в десятку кращих закладів вищої освіти недержавної форми власності. За результатами рейтингу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України у 2012 році – Університет зайняв 5 місце серед університетів України, які готують фахівців з економіки, фінансів, управління, підприємництва.

За рейтингом Компас 2012 – Університет зайняв перше місце серед ВНЗ Полтавської області, та 9 місце у загальному рейтингу серед закладів вищої освіти Центрального регіону.

Відповідно до рейтингу Міністерства освіти і науки України за результатами діяльності у 2012 році Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» входить до десятки кращих економічних університетів країни з 304 вищих навчальних закладів, які підлягали рейтингуванню. Ключовим моментом рейтингування стала результативність діяльності Університету, яка визначається якістю випускників та їх працевлаштуванням на ринку праці, професійною компетентністю та рівнем кваліфікації, конкурентоздатністю, мобільністю та захищеністю на ринку праці.

ПУЕТ отримав диплом ТОВ «Microsoft Україна» за багаторічне впровадження та використання технологій «Microsoft» (лютий 2015 року).

Університет є членом престижних міжнародних освітніх та наукових організацій: Співдружність університетів Magna Charta, Асоційованим членом ради ректорів ВНЗ кооперації країн СНД, Європейської Академії рітейлу, Міжнародної громадської організації «Рада керівників кооперативних навчальних закладів».

Експертна комісія доходить висновку про наявність і достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності закладу вищої освіти та створюють умови для провадження освітньої діяльності. Зауважень до розглянутих документів немає.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів та проведення профорієнтаційної роботи в Університеті визначається рішеннями правління Укоопспілки, Планом заходів з реалізації Стратегії розвитку Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» на 2017-2020 роки, Планом заходів Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» з формування контингенту студентів у 2016-2017, 2017-2018 навчальних роках, Програмою управління якістю освітньої діяльності університету до 2020 року з урахуванням перспектив регіонального ринку праці.

Формування контингенту студентів в Університеті проводиться відповідно до законодавчих нормативних актів, наказів Міністерства освіти і науки України, постанов правління Укоопспілки, рішень Вченої ради і

ректорату Університету; та ліцензованих обсягів за напрямами підготовки і спеціальностями; на умовах договорів з юридичними та фізичними особами.

Для організації роботи з прийому студентів кожен рік формується приймальна комісія, яка працює згідно з Положенням про приймальну комісію та Правилами прийому до університету. Ці документи розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту», інших законодавчих і нормативних документів. Ділова документація приймальної комісії – книги реєстрації особових справ абітурієнтів, протоколи, накази – ведуться чітко з дотриманням чинних вимог.

Підготовка бакалаврів та магістрів спеціальності 081 «Право» у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» здійснюється за договорами з фізичними та юридичними особами. Станом на 01.01.2018 р. контингент студентів спеціальності 081 «Право» ступеня магістра становить 36 осіб.

Кількісні показники формування контингенту студентів спеціальності 081 «Право» наведено у таблиці.

Динаміка загального контингенту студентів Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»
спеціальності 081 «Право» ступеня магістра

станом на 1 січня 2018 року (осіб)

Показник	2016	2017	Разом
Контингент студентів денної форми навчання	5	9	14
Контингент студентів заочної форми навчання	7	15	22
Загальний контингент	12	24	36

Науково-педагогічними працівниками кафедри правознавства проводиться профорієнтаційна, агітаційна та рекламна робота щодо вступу на навчання серед випускників сільських і районних загальноосвітніх шкіл Полтавщини та інших регіонів України. Форми та методи профорієнтаційної роботи різнопланові: проведення тематичних зустрічей, заходів для майбутніх випускників шкіл, коледжів та технікумів – «Стань на день студентом ПУЕТ», «Днів гостинності», «Днів відкритих дверей університету», Днів кафедри, Днів студента, Днів юриста, Ярмарку вакансій; участь у заходах в рамках проведення в м. Полтаві Тижнів та Місячників правових знань, Місячника профілактики протиправних дій неповнолітніх, Всеукраїнського тижня права тощо.

Здійснюється активна співпраця з Головним територіальним управлінням юстиції у Полтавській області Міністерства юстиції України, Полтавським міським управлінням юстиції, Головним управлінням Національної поліції в Полтавській області, Полтавським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів

місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, Відділом гуманітарних дисциплін Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського, Міжнародним центром перспективних досліджень (МЦПД) тощо.

Впровадження різноплановості у профорієнтаційній роботі, що будується на системному підході системи управління якості діяльності, забезпечує конкурентоздатність та формування необхідного контингенту студентів. Згідно з показниками контингенту студентів спеціальності 081 «Право» освітнього рівня бакалавра було встановлено його постійне зростання. Так, у 2018 році завершують навчання та можуть вступити до магістратури 116 випускників спеціальності 081 «Право», а у 2019 році – 135. Кадровий склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» дозволяє забезпечити ліцензійний обсяг на 100 відсотків.

Розроблена рекламна стратегія просування освітнього продукту з підготовки студентів на здобуття ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» у мережі Інтернет, на офіційному сайті університету, у засобах масової інформації, на всеукраїнських виставкових та іміджевих заходах.

Експертна комісія підтверджує, що формування контингенту студентів проводиться відповідно до законодавчих нормативних актів та відповідно до ліцензованих обсягів підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право». Експертна комісія констатує, що підстав для зміни існуючих ліцензійних обсягів немає.

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» здійснюється відповідно до стандартів вищої освіти, освітньо-професійної програми, навчального плану та пояснювальної записки, засобів діагностики.

Освітньо-професійна програма зі спеціальності 081 «Право» для підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем розроблена робочою групою Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», затверджена Вченою радою Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Перелік навчальних дисциплін, які містить Освітньо-професійна програма, відповідає профілю підготовки магістра з права. Анотації дисциплін дають достатнє уявлення про їх зміст.

Попередній рівень освіти або (та) професійної підготовки: вища освіта освітнього рівня бакалавра (зі спеціальності право), бакалавра, спеціаліста, магістра з інших спеціальностей за умови здачі додаткового фахового випробування, термін навчання – 1 рік 6 місяців (3 семестри), для осіб, що вступають на підставі вищої освіти з інших спеціальностей – 2 роки (4 семестри). Умовою навчання є проходження єдиного фахового вступного

випробування з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу для здобуття ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності 081 «Право».

Засоби діагностики якості вищої освіти визначають зміст та форми підсумкової атестації, призначені для оцінювання рівня компетентності осіб, які здобувають освітній рівень магістра зі спеціальності 081 «Право».

Навчальний план підготовки магістра за освітньо-професійною програмою «Право» зі спеціальності 081 «Право» розроблений Вищим навчальним закладом Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» за типовою формою, затвердженою Міністерством освіти і науки України. Відповідно до чинної освітньо-професійної програми, навчальний план магістра містить комплекс обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін за циклами загальної підготовки та професійної підготовки. Складена пояснювальна записка до навчального плану.

Робочі навчальні плани розробляються відповідно до навчального плану магістра зі спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право» на кожний навчальний рік, затверджуються Вченою радою університету та наказом ректора.

У відповідності з наказом Міністерства освіти і науки України від 26.01.2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015-2016 навчальний рік» та положень Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. у навчальних планах скорочено кількість дисциплін (згідно вимогам не більше 16 дисциплін на рік).

Експертна комісія відзначає, що організація і зміст підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» зі спеціальності 081 «Право» відповідає вимогам і забезпечує державну гарантію якості освітнього процесу.

4. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Важливим моментом у розробці стратегії формування кадрового потенціалу університету є забезпечення фахової підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» з урахуванням специфіки юридичної діяльності та досвіду практичної роботи в галузях національної економіки.

Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 та кадрових вимог до забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за спеціальностями, визначено склад проектної групи, яка утворена у складі відповідальної за підготовку здобувачів вищої освіти кафедри правознавства із спеціальності 081 «Право» за другим (магістерським) рівнем – три особи (наказ по університету від 20 квітня 2016 р. № 117-Н):

- 1) д.ю.н., професор Лаврик Г.В. – керівник проектної групи, гарант освітньої програми, завідувач кафедри правознавства,
- 2) д.ю.н., професор Гладкий С.О., професор кафедри правознавства,

3) к.ю.н., доцент Кульчій О.О., доцент кафедри правознавства.

Експертна комісія, використовуючи первинні документи відділу кадрів Університету, перевірила достовірність наведеної в акредитаційній справі інформації про якісний склад науково-педагогічних працівників кафедр університету, які забезпечують освітній процес за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081«Право» за другим (магістерським) рівнем. Аналіз інформації показує, що підготовку магістрів забезпечують 16 осіб, з них:

професорів, докторів наук – 6 осіб (37,5 %);
доцентів, кандидатів наук – 10 осіб (62,5 %);
за основним місцем роботи працюють 75,0 %.

Експертна комісія перевірила розрахунок показників, визначених для забезпечення викладання лекційних годин за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081«Право» та констатує, що проведення лекцій з навчальних дисциплін забезпечують науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями, які працюють за основним місцем роботи – 81,55% (в тому числі доктори наук, професори – 46,12%).

Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей (цикл професійної підготовки) – 204 год. (64,56%) здійснюють науково-педагогічні працівники, які є визнаними професіоналами з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної роботи за фахом та мають стаж науково-педагогічної/наукової роботи понад 10 років: д.ю.н., проф. Лаврик Г.В., д.ю.н., проф. Гладкий С.О., д.т.н., проф. Гаркуша С.В., к.ю.н., доц. Кульчій О.О., к.ю.н. Сокіл А.О., к.і.н., доц. Терела Г.В.

Кафедра правознавства є випусковою для спеціальності «Право». Вона забезпечує професійну фундаментальну, наукову, фахову підготовку, а також виконує координуючу роль з питань змісту навчання, розробки нормативних документів спеціальності, планування та методичного забезпечення освітнього процесу, організації практичної підготовки студентів, проводить підготовку науково-педагогічних кадрів через аспірантури, ад'юнктури провідних вищих наукових та навчальних закладів України.

З метою забезпечення фахової підготовки магістрів зі спеціальності 081 «Право» з урахуванням специфіки юридичної діяльності до викладання дисциплін професійної та практичної підготовки залучені провідні фахівці з досвідом науково-педагогічної і дослідницької роботи та визнані професіонали з досвідом роботи за фахом (проф. Озерський І.В., доц. Липій Є.А., доц. Селіхов Д.А., доц. Четвертак Д.Ю., доц. Яковенко М.О.).

Експертна комісія підтверджує, що інформація про якісний склад науково-педагогічного персоналу випускової кафедри правознавства повністю відповідає дійсності. Станом на 01.01.2018 року штатна чисельність науково-педагогічного персоналу кафедри правознавства становить 19 осіб, із них: докторів наук, професорів – 3 особи (15,8 %); кандидатів наук, доцентів – 12 осіб (63,2 %), старших викладачів без наукового ступеня – 4 особи (21,0 %), за основним місцем роботи – 14 осіб (73,7 %).

Якісний склад науково-педагогічного персоналу випускової кафедри правознавства покращено за рахунок збільшення кількості захищених кандидатських дисертацій працівниками кафедри. Так, в грудні 2017 року отримала диплом кандидата юридичних наук старший викладач кафедри правознавства Брюховецька М.С. (диплом ДК № 044930 від 12 грудня 2017 р.).

Всі науково-педагогічні працівники мають відповідну базову освіту, науковий ступінь та вчене звання, необхідний стаж роботи та наукові публікації за фахом, проходили підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років відповідно до затвердженого плану, що підтверджується відповідними документами науково-навчального центру та відділу кадрів університету.

Рівень наукової та професійної активності кожного науково-педагогічного працівника підтверджується виконанням не менше ніж трьох умов, що зазначені у пункті 5 приміток додатка 12 до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників відбувається за затвердженим планом по Університету. Основними формами підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації є: навчання в аспірантурі та докторантурі (денна, заочна); навчання в закладах освіти (на факультетах, в методичних центрах, інститутах післядипломної освіти), що здійснюють підвищення кваліфікації; стажування в інших ВНЗ; участь у конференціях та семінарах; навчання у Школі педагогічної майстерності та Школі молодого викладача, Центрі тренінгових технологій, Міжгалузевому інституті підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів університету. Науково-педагогічні працівники, методисти та інші фахівці, які забезпечують навчання за дистанційною формою навчання своєчасно проходять підвищення кваліфікації у сфері дистанційного навчання, згідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25 квітня 2013 року № 446, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 року за № 703/23235.

За результатами підвищення кваліфікації слухачі отримують свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка, готують та видають навчальні посібники, монографії, завдання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів, електронні дистанційні курси на платформі дистанційного навчання Moodle.

Експертна комісія підтверджує, що показники кадрового забезпечення підготовки за другим магістерським рівнем за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081«Право» відповідають вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації спеціальності.

5. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» має розвинену сучасну матеріально-технічну базу, що забезпечує високу якість навчально-виховного процесу, наукової роботи та соціально-побутових умов, студентів і аспірантів.

Університет розміщений в навчально-адміністративних корпусах із загальною площею приміщень 51976,1 м², у тому числі навчальних приміщень 26791,3 м². Функціонує навчальний комплекс Міжгалузевого інституту підвищення кваліфікації і перепідготовки спеціалістів загальною площею 657,1 м².

Загальна площа навчально-лабораторних будівель на одного студента денної форми навчання складає 18,45 м², у розрахунку забезпеченості приміщеннями для проведення навчальних занять (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів з урахуванням навчання за змінами) – 8,0 м².

Розвиток матеріально-технічної бази університету здійснюється згідно Плану розвитку Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» до 2020 року, Програми управління якістю освітньої діяльності Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський Університет економіки і торгівлі» на 2013-2020 роки, якими передбачено: забезпечення освітнього процесу для денної, заочної форм навчання та впровадження дистанційних технологій навчання.

Лекційні аудиторії, навчальні кабінети, спеціалізовані лабораторії сучасно оформлені і обладнані необхідними засобами для організації освітньої діяльності: навчальними стендами, ПК, належними меблями, наочними приладами. Викладання дисциплін здійснюється з активним використанням інноваційних інформаційних технологій. 27 лекційних аудиторій обладнано стаціонарними мультимедійними комплексами, що дозволяє проводити навчальні заняття з використанням телекомунікаційних засобів та інноваційних технологій, власних інформаційних ресурсів та глобальної мережі. Функціонують 15 мобільних мультимедійних комплексів з доступом до Internet, локальної мережі та бібліотеки університету.

В університеті створено єдиний інформаційний простір на основі власної локальної обчислювальної мережі, яка поєднує 1673 комп'ютери, 29 серверів. Функціонує окремий сегмент локальної мережі з власними ресурсами, до якого підключені адміністративні підрозділи та служби.

Крім класичної бібліотеки, загальною площею 1735,0 м², ефективно працює електронна бібліотека, електронні читальні зали, медіатека. У спеціалізованих комп'ютерних аудиторіях студенти, аспіранти і докторанти мають широкий доступ до бібліотечних ресурсів та мережі Internet. Загальна кількість місць в читальних залах – 792, додатково в режимі електронної читальної зали працюють всі комп'ютерні лабораторії.

Кафедри університету мають достатні за площею приміщення для професорсько-викладацького складу та навчально-допоміжного персоналу. Площа робочого місця на одного співробітника – більше 3,71 м². Матеріально-технічна база кафедр комплектується за рахунок коштів університету, обслуговується відповідними службами, підтримується у робочому стані співробітниками та технічним персоналом університету. Санітарно-технічний стан приміщень задовільний. Випадків порушень техніки безпеки, виробничої санітарії і протипожежної безпеки не спостерігалось.

Експертна комісія констатує, що створення сучасного інформаційного проекту, використання інноваційних, дистанційних технологій, технічних засобів навчання забезпечує якість організації освітнього процесу, мобільність та системність управління освітнім процесом.

Завдяки заходам по капітальним та поточним ремонтам аудиторно-лабораторний фонд знаходиться у задовільному санітарно-технічному стані, що в повній мірі дозволяє проводити освітній процес для усього контингенту студентів університету (*Паспорт санітарно-технічного стану приміщень та інших об'єктів Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», які використовуються під час проведення освітньої діяльності, від 23.08.2016 р., термін дії – три роки*).

Територія, будівлі та приміщення університету перевірено та відповідають діючим вимогам законодавства у сфері пожежної і техногенної безпеки, цивільного захисту, контролю за діяльністю та відповідають умовам безпечної експлуатації (*акт перевірки Головного Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Полтавській області від 19.04.2017 р. № 50*).

Експертна комісія підтверджує, що матеріально-технічне оснащення навчальних кабінетів і спеціалізованих комп'ютерних лабораторій є сучасним, відповідає вимогам і у повному обсязі забезпечує виконання навчальних програм з навчальних дисциплін.

Університет має відповідну соціальну інфраструктуру. Студенти Університету проживають у 4 гуртожитках, які знаходяться на території університетського містечка. Загальна площа гуртожитків 20759,3 м², університет на 100,0 % забезпечує потреби іногородніх студентів, станом на 01.10.2017 р. в гуртожитках проживає 1097 осіб.

Функціонує спортивний комплекс з трьома облаштованими спортивними спорудами площею 3088,4 м², 8 спортивних залів, футбольне поле зі штучним покриттям, спортивні майданчики. Університет має медичний пункт і стоматологічний кабінет (загальна площа 64 м²); Центр мистецтв і дозвілля. Підприємства харчування нараховують 354 місця, обладнано 3 буфети. Показник забезпеченості студентів місцями в їдальнях і буфетах з урахуванням змінності навчання складає – 4,73.

Експертна комісія констатує, що якісний стан матеріально-технічної бази Університету відповідає нормативам й вимогам Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, вимогам Державних будівельних норм ДБН – В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів» і забезпечує безпечні умови праці та високу якість освітнього процесу.

6. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Освітній процес з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081«Право» в Університеті здійснюється відповідно до навчального плану. Графік освітнього процесу і розклад занять на 2017-2018 навчальний рік складено згідно існуючих вимог щодо тижневого

навантаження студентів і підтверджує 100% виконання навчального плану відповідно до переліку навчальних дисциплін, видів навчальних занять та форм контролю.

Експертна комісія перевірила фактичну наявність навчальних програм з навчальних дисциплін навчального плану магістра спеціальності 081 «Право» і встановила, що зазначені навчальні програми відповідають встановленим вимогам щодо їх структури та змісту, затверджені Вченою радою університету. За всіма навчальними дисциплінами розроблені та затверджені робочі навчальні програми на 2017-2018 навчальний рік.

Експертна комісія перевірила фактичну наявність навчально-методичних комплексів, підготовлених науково-педагогічним працівниками університету з усіх обов'язкових й вибіркових навчальних дисциплін. Усі види занять, що передбачені навчальним планом, забезпечені навчально-методичними розробками відповідного змісту і форми.

Експертна комісія ознайомила з змістом навчально-методичних комплексів з навчальних дисциплін і відзначає, що студенти денної та заочної форм навчання на 100% забезпечені навчально-методичними розробками. Для забезпечення якісного освітнього процесу студентів-магістрів науково-педагогічним персоналом з певних навчальних дисциплін спеціальності також розроблено та включено до електронного ресурсу навчально-методичні посібники та дистанційні курси для забезпечення самостійного опанування дисциплін.

З кожної навчальної дисципліни навчального плану підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081«Право» розроблені пакети комплексних контрольних робіт (ККР) для перевірки рівня знань.

Для забезпечення практичної підготовки магістрів випускова кафедра підтримує тісні зв'язки з судовими та правоохоронними органами, провідними підприємствами споживчої кооперації України, іншими підприємствами різних галузей економіки, бюджетними установами, з якими укладені договори про проходження виробничої практики студентів спеціальності 081 «Право».

Для навчально-методичного забезпечення практичної підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081«Право» випусковою кафедрою розроблені програми практик, які розкривають мету і завдання, загальні питання організації, керівництва, контролю та захисту звіту з практики, характеризують зміст практики за окремими напрямками, вміщують перелік індивідуальних завдань, вимоги до змісту та оформлення звіту, підтвердженням його даними організації, критерії оцінювання, список рекомендованої для опрацювання літератури.

Студенти забезпечені програмами і базами для практики на 100 %.

Засобами діагностики якості вищої освіти магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081«Право» визначена форма підсумкової атестації у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників,

передбачених освітньо-професійною програмою магістра спеціальності 081 «Право» з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики у формі кваліфікаційної магістерської роботи.

Експертна комісія підтверджує наявність методичних рекомендацій щодо виконання магістерської роботи студентами спеціальності 081 «Право» ступеня магістра, і констатує, що вони відповідають вимогам освітньо-професійної програми підготовки магістра з права.

Методичне забезпечення виконання магістерських робіт, звітів з практики відповідає встановленим вимогам щодо їх структури та змісту.

Експертна комісія підтверджує, що у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» навчальні плани розробляються з врахуванням Європейської кредитно-трансферної системи перезарахування кредитів ЄКТС. Оцінювання рівня якості підготовки фахівців здійснюється на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання. Рівень якості підготовки фахівців в університеті визначається комплексною системою оцінювання, яка поєднує шкалу оцінювання ЄКТС, національну та 100-бальну шкалу Університету.

В Університеті впроваджено програму дослідження соціально-професійної зрілості студентів, яка дозволяє визначати індивідуальні рейтинги досягнень студентів в навчальній, науковій та інших видах діяльності.

Експертна комісія відзначає, що навчально-методичне забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» за всіма складовими відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації спеціальності і забезпечує державну гарантію якості освітнього процесу.

7. Інформаційне забезпечення

В освітньому процесі підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» активно використовуються інноваційні інформаційні технології навчання, засновані на безперервній комп'ютерній підготовці студентів, яка передбачається навчальним планом і складається із різних видів робіт. Рівень забезпеченості фахових дисциплін пакетами прикладних програм відповідає сучасним вимогам щодо використання інформаційних технологій у освітньому процесі та практичній підготовці фахівців.

Експертна комісія відзначає системність організації єдиного інформаційного простору, високу комп'ютерну насиченість освітньої діяльності Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», широке впровадження комп'ютерних технологій у навчальну та наукову діяльність при підготовці магістрів спеціальності «Право».

В університеті створена локальна мережа, використання якої дозволяє кожному студентові і науково-педагогічному працівникові працювати з електронними ресурсами бібліотеки та навчально-методичним забезпеченням

навчальних дисциплін. Також, у локальній мережі функціонує система електронного документообігу: електронні папки файлообміну структурних підрозділів, електронні журнали успішності студентів, електронна пошта.

Мережеві технології активно використовуються для навчання студентів спеціальності «Право». Кожен студент незалежно від форми навчання має унікальні логін (ім'я) і пароль для роботи в мережі Інтранет університету з можливістю доступу до всіх електронних навчально-методичних ресурсів та дистанційних курсів навчальних дисциплін. Доступ студентів до інформаційних ресурсів можливий з комп'ютерів, розміщених у лабораторіях університету, з домашніх ПК за допомогою порталу дистанційного навчання через мережу Internet. Для забезпечення можливості реалізації інтерактивного зв'язку між студентами та науково-педагогічними працівниками у навчальному процесі використовується мережа бездротового доступу до інформаційних ресурсів, оскільки в експлуатацію введено 20 точок Wi-Fi, що забезпечує одночасно роботу 200 студентів.

Наявність такої інформаційної інфраструктури дозволяє ефективно працювати з правовими електронними навчальними та науковими ресурсами, у тому числі, створеними викладачами університету. Це є надзвичайно актуальним в умовах перманентного оновлення нормативно-правових актів, що породжує необхідність постійної актуалізації навчально-методичного забезпечення з юридичних навчальних дисциплін (у тому числі, упродовж навчального семестру).

У навчальному процесі з підготовки фахівців спеціальності «Право» широко використовуються інноваційні інформаційні та комп'ютерні технології навчання. Використання прикладних програмних продуктів передбачається навчальним планом підготовки фахівців і складається з різних видів робіт. Комп'ютерні технології навчання використовуються для виконання ситуаційних завдань на практичних та семінарських заняттях, а також при організації самостійної та індивідуальної роботи студентів.

При цьому велика увага приділяється формуванню практичних навичок роботи студентів не лише з системними та інструментальними програмами, але і пакетами прикладних програм, необхідних у професійній діяльності юриста. Рівень забезпеченості дисциплін навчального плану пакетами прикладних програм (зокрема, Ліга:Закон, Інфодиск: Законодавство України, «Парус-консультант», 1:С Підприємство х.х, в тому числі 1:С Підприємство: модуль Документообіг, Інталев: Навігатор, Парус:Предприятие-х.х тощо) відповідає сучасним вимогам щодо використання інформаційних технологій у освітньому процесі та практичній підготовці магістрів спеціальності «Право».

Приміщення університету укомплектовані комп'ютерними класами, парк персональних комп'ютерів налічує 1673 одиниці, ліцензоване програмне забезпечення, впроваджені сучасні версії програмного забезпечення освітнього процесу; обсяги отримання інформації через Internet до 290 Мбіт/с. У межах бібліотеки Університету працює електронний читальний зал, розрахований на одночасну роботу 100 студентів.

27 лекційних аудиторій (у тому числі, аудиторії, закріплені за кафедрою правознавства) обладнано стаціонарними мультимедійними комплексами, функціонують 15 мобільних мультимедійних комплексів. Це дозволяє проводити навчальні заняття з правових дисциплін з використанням телекомунікаційних засобів та інноваційних технологій, власних інформаційних ресурсів та ресурсів глобальної мережі (зокрема, презентацій, відеозаписів, баз нормативно-правових актів, судових рішень, різноманітних інформаційних реєстрів тощо).

Функціонує 10 відеостудій, за допомогою яких здійснюється проведення відеолекцій у режимі «on-line» по локальній мережі та через Інтернет; телекомунікаційні підсистеми університету за допомогою серверу відео конференцій Open Meetings створюють можливості одночасного сеансу до 100 учасників. Це відкриває широкі можливості як для навчального процесу з підготовки юристів (дистанційне навчання, зокрема для осіб з обмеженими можливостями), так і для науково-комунікативних заходів.

Одним з пріоритетних напрямів діяльності кафедри правознавства з досягнення високої якості навчання стала розробка і впровадження у освітній процес навчально-наукових Web-ресурсів і використання у ньому дистанційних технологій відповідно до «Програми проведення експерименту з дистанційного навчання на базі локальних центрів Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», на виконання Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 15.09.2011 № 1064 «Про впровадження педагогічного експерименту з дистанційного навчання на базі Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Для здійснення постійної інформаційної підтримки навчального процесу студентів впроваджено платформу дистанційного навчання Moodle.

Бібліотека Університету має загальну площу 1735,0 м². Ефективно працює електронна бібліотека, електронні читальні зали, медіатека. Загальна кількість місць в читальних залах – 792, додатково в режимі електронної читальної зали працюють всі комп'ютерні лабораторії.

Інформаційні ресурси бібліотеки Університету представлені такими складовими: фонд друкованих видань (навчальна, наукова, зарубіжна література, періодичні видання); автоматизована бібліотечно-інформаційна система; електронна бібліотека; електронний каталог на всі види паперових і електронних видань; WEB-сайт бібліотеки із загальною та розгорнутою інформацією про власну діяльність.

Постійне оновлення фонду бібліотеки університету новою навчальною та науковою літературою наближує його до європейських стандартів і дозволяє належним чином забезпечити навчальний процес і наукові дослідження інформаційними ресурсами на паперових носіях.

Станом на 01.10.2017 року фонд бібліотеки налічує понад 420,3 тис. примірників, у тому числі навчальної літератури – 222,0 тис. прим., наукової літератури – 176,0 тис. прим., 13,8 тис. періодичних видань, 2,7 тис. електронних видань на електронних носіях.

Фонд електронної бібліотеки складає понад 33,9 тис. електронних повнотекстових документів: повнотекстові базові підручники і посібники; довідкова література; електронні періодичні видання; навчально-методичні комплекси дисциплін; навчально-методичні і наукові видання, що видані редакційно-видавничим центром університету; бібліографічні бази даних; повнотекстові БД окремих періодичних видань; БД з українського законодавства тощо.

Навчальні дисципліни підготовки магістра спеціальності 081 «Право» на 100 % забезпечені підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою. Університет у освітньому процесі підготовки магістрів спеціальності 081 «Право» забезпечує наявність у бібліотеці університету фахових періодичних видань з урахуванням тематики науково-дослідної роботи студентів-юристів, зокрема, таких:

- Бюлетень Міністерства юстиції України (фахове видання).
- Відомості Верховної Ради України.
- Вісник Львівського університету. Серія: юридична (фахове видання).
- Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Право (фахове видання).
- Вісник Міністерства доходів і зборів України (до вересня 2013 р. – Вісник податкової служби України).
- Вісник Національного банку України (фахове видання).
- Вісник Національної академії прокуратури України (фахове видання).
- Голос України.
- Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право (фахове видання).
- Інформаційна безпека людини, суспільства, держави (фахове видання).
- Офіційний вісник України.
- Питання боротьби зі злочинністю (фахове видання).
- Право і безпека (фахове видання).
- Право України (фахове видання).
- Слово Національної школи суддів України (фахове видання).
- Часопис Київського університету права (фахове видання) та ін.

Крім того, через мережу Internet студенти мають вільний доступ до електронних ресурсів повнотекстових наукових фахових видань, у тому числі зарубіжних.

Експертна комісія підтверджує, що наявна кількість підручників, навчальних посібників, довідкової та іншої навчальної і наукової літератури, фахових періодичних видань, що знаходяться в бібліотеці та читальних залах Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», повністю забезпечує освітній процес з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право».

Експертна комісія констатує, що інформаційне забезпечення відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації спеціальності і забезпечує якісну підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право».

8. Якість підготовки фахівців

Експертною комісією перевірені результати екзаменаційних сесій магістрів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» за I та II семестри 2016-2017 навчального року, за I семестр 2017-2018 навчального року, які засвідчують достатній рівень підготовки. Якісна успішність відповідає нормативним вимогам і складає 90,0 % при абсолютній успішності 100,0 %.

Експертна комісія перевірила показники успішності, що наведені в акредитаційній справі і виявила об'єктивність оцінки знань студентів.

У процесі акредитаційної експертизи експертна комісія провела перевірку рівня підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» з навчальних дисциплін циклів загальної підготовки та практичної підготовки, з повним охопленням спискового складу студентів згідно затвердженого ректором університету та головою експертної комісії графіку (Додаток А).

Для перевірки рівня знань студентів експертна комісія використовувала пакети ККР, розроблені науково-педагогічними працівниками університету. Результати контрольних замірів залишкових знань студентів відображені у групових відомостях виконання комплексних контрольних робіт (ККР).

Експертна комісія підтверджує результати перевірки замірів залишкових знань студентів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» з навчальних дисциплін, які подані у зведеній відомості (Додаток Б) і констатує, що з циклу загальної підготовки абсолютна успішність становить 100,0 %, якісна успішність виконаних ККР становить 80,0 %; з циклу професійної підготовки абсолютна успішність становить 100,0 %, якісна успішність виконаних ККР становить 80,0 %, що відповідає встановленим вимогам до акредитації. Розбіжність у середньому балі перебуває в межах нормативу.

Експертна комісія перевірила якість звітів з виробничої практики студентів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» щодо повноти відображення у звітах основних програмних питань практики, насиченості звіту інформаційним матеріалом, зроблених висновків і пропозицій (Додаток В).

Направлення студентів на виробничу практику та виробничу переддипломні практики оформлені наказом по Університету, де визначені терміни проведення практики, організації, установи та підприємства, на базі яких проводиться практика. Аналіз перевірених експертами звітів із практик дозволив зробити експертній комісії висновок щодо їх відповідності програмам практик та об'єктивності оцінок. Розбіжності в оцінках немає.

Експертна комісія провела комплексну перевірку рівня фахової підготовки студентів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» за Комплексними контрольними кваліфікаційними завданнями (КККЗ) для проведення підсумкової атестації студентів. Результати виконання КККЗ відображені в груповій відомості та додатку Д.

Експертна комісія підтверджує, що результати фактичної відповідності рівня професійної та практичної підготовки студентів відповідають вимогам освітньо-професійної програми підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» і констатує, що абсолютна успішність становить 100,0%, якісна успішність виконаних КККЗ – 80,0%, середній бал – 4,2, що відповідає встановленим вимогам до акредитації спеціальності.

Експертна комісія ознайомила з організацією підготовки магістерських робіт і констатує, що вона здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу. Затвердження тем та закріплення наукових керівників оформлено наказом по університету, виконання магістерських робіт систематично контролюється завідувачем випускової кафедри, стан виконання робіт розглядається на засіданнях кафедри впродовж навчального року. Керівництво магістерськими роботами студентів здійснюється провідними викладачами – докторами, професорами і кандидатами наук. Для публічного захисту магістерських робіт наказом по університету призначається Екзаменаційна комісія з фаху, голова комісії затверджується Укоопспілкою.

Експертна комісія підтверджує відповідність рівня теоретичної, професійної та практичної підготовки студентів вимогам освітньо-професійної програми підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право». Якісні показники успішності студентів під час заліково-екзаменаційних сесій та результати проходження ними підсумкової атестації свідчать про достатній рівень підготовки майбутніх фахівців.

9. Виховна робота зі студентами, студентське самоврядування

Експертна комісія мала можливість ознайомитися з Комплексним планом та Концепцією виховної роботи Університету та документами, що підтверджують виконання окремих заходів плану виховної роботи в Університеті загалом та в Інституті економіки, управління та інформаційних технологій, в структурі якого перебуває юридичний факультет та випускова кафедра правознавства.

Виховна робота здійснюється згідно з Концепцією виховної роботи зі студентами Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» та Комплексним планом з виховної роботи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» на весь період навчання, які відображають мету і принципи організації навчально-виховної роботи серед студентів, напрями і форми виховання студентської молоді, критерії оцінки ефективності взаємозв'язків навчальної і виховної роботи.

Головними напрямками виховання студентської молоді визначено національно-патріотичне, правове, моральне, трудове і професійне, естетичне, фізичне та екологічне виховання. Відповідно до цих напрямів та змісту навчально-наукової діяльності Університету передбачено навчальні, організаційні і виховні заходи, проведення яких дозволить сформулювати

студентів як свідомих національних інтелігентів, носіїв високої світоглядної культури.

Зокрема, правове виховання спрямоване на виховання правової культури студентської молоді та поваги до прав і свобод людини та громадянина, розширення правових знань та вмінь, застосування на практиці законів держави. Воно здійснюється через лекційні курси, перш за все, з правових дисциплін, а також через позанавчальну діяльність студентів – через роботу наукового гуртка «In Jure» та дискусійного клубу «Феміда», які створені при кафедрі правознавства. Здійснюється проведення правових конкурсів, турнірів, олімпіад, конференцій тощо, приурочених, зокрема, до тижня права. Наприклад 12 грудня 2017 року було проведено «Брейн-ринг для юристів» за участю команд студентів юридичного факультету.

Крім того студенти спеціальності «Право» мають можливість приймати участь у діяльності університетських гуртків, клубів (зокрема народний хор «Явір», народний фольклорний ансамбль «Яворина», народний аматорський театр «Рандеву», вокальна студія; колектив естрадно-спортивного танцю «Екстрім», спортивний клуб «Олімп», школа КВК, студія художнього читання).

Студенти-представники спеціальності «Право» активно долучаються до роботи «Ради студентів і аспірантів Полтавського університету економіки і торгівлі», студентської ради Інституту економіки, управління та інформаційних технологій, займають активну громадську позицію. Студенти спеціальності 081 «Право» щорічно беруть участь у міжнародних, всеукраїнських, міжвузівських, міських, загальноуніверситетських конкурсах та олімпіадах фахового спрямування, наукових семінарах, конференціях, заходах історико-правової та національно-патріотичної тематики. Так, кожного року у вересні студенти-юристи приймають активну участь у параді «Полтава вишивана». 13 грудня 2017 р. к.ю.н., доц., доцентом кафедри гуманітарних та фундаментальних юридичних дисциплін Харківського економіко-правового університету Л. М. Зайцевим було проведено приурочену до сторіччя Української революції презентацію студентам юридичного факультету Інституту ЕУІТ колекції з боністики.

Експертна комісія констатує, що організація виховного процесу спрямована адміністрацією Університету, науково-педагогічними працівниками випускової кафедри правознавства та активом студентського самоврядування на досягнення суспільно визнаних завдань виховання.

10. Науково-дослідна і науково-виробнича діяльність, результати роботи аспірантури, докторантури

Експертною комісією перевірено наукову діяльність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності «Право» і встановлено, що комплексні підходи забезпечують організацію науково-дослідної роботи по вирішенню наукових проблем за наступними напрямками: методичні розробки за фаховим напрямом фундаментальних досліджень; узагальнення сучасної

практики державно-правового регулювання, та використання досвіду при підготовці фахівців юристів; проведення науково-практичних конференцій та науково-методологічних семінарів; наукові зв'язки з підприємствами, установами, суб'єктами діяльності усіх форм власності Полтавської області та суб'єктами діяльності споживчої кооперації; участь науково-педагогічних працівників та студентів у роботі наукових та науково-практичних конференцій, робота студентських гуртків та дискусійних клубів; підвищення якості професорсько-викладацького складу через роботу над кандидатськими та докторськими дисертаціями, публікацію наукових та навчально-методичних праць.

Науково-педагогічними працівниками, аспірантами та здобувачами захищено дисертації на здобуття ступеня доктора або кандидата юридичних наук: Гладким С.О. – докторську дисертацію на тему «Кооперативне законодавство в УСРР 1920-х років як феномен соціально-історичної реальності», 2011 р.; Кульчієм О.О. – кандидатську дисертацію на тему «Правове регулювання договірних відносин обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», 2013 р.; Четвертаком Д.Ю. – кандидатську дисертацію на тему «Методика розслідування приховування злочинів», 2016 р.; Стрільцем В.В. – кандидатську дисертацію на тему «Революційні комітети Полтавської губернії (грудень 1919 – квітень 1920 рр.): історико-правове дослідження», 2015 р. ; Ванієвим Е. С. – кандидатську дисертацію на тему «Правове регулювання земельних відносин у Таврійській губернії (1783-1917 рр.)», 2016 р., Брюховецькою М. С. – кандидатську дисертацію на тему «Цивільно-правове регулювання посмертного донорства в Україні», 2017 р.

На кафедрі правознавства створена і функціонує наукова школа (керівник: д.ю.н., професор Лаврик Г.В.), яка упродовж тривалого часу виконує наукові дослідження, що мають державну реєстрацію. Станом на 01.01.2018 р. на кафедрі правознавства виконуються три науково-дослідні теми:

«Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні: освітній вимір» (державний реєстраційний номер 0112U005870) – керівник: д.ю.н., професор Лаврик Г.В.;

«Теоретико-правові засади нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю в Україні (кінець XIX-початок XX ст.)» (державний реєстраційний номер 0113U006221) – керівник: д.ю.н., професор Лаврик Г.В.;

«Конституційно-правові засади створення і діяльності органів державної влади та управління радянської України в 1920 – 1930-х рр.» (державний реєстраційний номер 0113U004971) – керівник: д.ю.н., професор Лаврик Г.В.

Результати дослідження мають не лише теоретичне, але і практичне значення для підприємств різних галузей національної економіки. оформлюються у вигляді звітів та оприлюднюються у монографіях, наукових статтях і тезах конференцій. За результатами офіційно закріплених за кафедрою та індивідуальних наукових досліджень протягом 2011-2017 рр. видано 3 навчальних посібники, 6 монографій, 151 стаття і 224 тези доповідей. Науково-педагогічні працівники кафедри щорічно приймають участь у

вітчизняних та міжнародних науково-методичних та науково-практичних конференціях університету та за його межами.

Створений інституційний репозитарій (IP) ПУЕТ ePUETIR сприяє поширенню наукових досліджень науково-педагогічних працівників університету у відкритому доступі, що дозволяє збільшити показник цитування вчених у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз, і підтверджується кількістю звернень до інституційного репозитарію.

За 2012-2016 роки проведено 6 всеукраїнських конференцій. У 2017 році кафедрою правознавства проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні: освітній вимір» (2 червня 2017 р.), яка проводиться щорічно з 2012 року.

Спільно з Інститутом держави і права ім. В. М. Корецького НАН України організовано і проведено ХХХІІ Міжнародну історико-правову конференцію (28-31 травня 2015 року, м. Полтава).

Станом на 01.11.2017 р. у ад'юнктурі Національної академії внутрішніх справ навчається старший викладач Боберська К. Г. (кафедра конституційного та міжнародного права); навчається в аспірантурі Київського університету права НАН України старший викладач Стрілець Б. В. (кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства).

Працюють над докторськими дисертаціями співробітники кафедри правознавства:

– Терела Галина Василівна, тема дослідження: «Теоретико-правові засади нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю в Україні (кінець ХІХ-початок ХХ ст.)».

– Каменська Ніна Петрівна, тема дослідження: «Інститут звернень до публічної адміністрації: теорія та практика».

– Білокінь Руслан Михайлович, тема дослідження: «Кримінально-процесуальна відповідальність: теоретичні та правові основи».

Вплив науково-дослідної роботи на освітній процес полягає у тому, що результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників знаходять своє відображення у змісті навчальних дисциплін, які вони викладають. Основним завданням науково-дослідної роботи кафедри правознавства є сприяння всебічній інтеграції навчально-виховного процесу, наукової та науково-виробничої діяльності.

Таким чином, на кафедрі правознавства триває робота наукової школи, у перспективних планах якої є подальша підготовка кандидатів та докторів юридичних наук, виконання науково-дослідних тем, публікація навчальної (підручників, посібників, текстів лекцій тощо) та наукової літератури (монографій, статей, тез доповідей тощо). У межах науково-дослідної роботи кафедра продовжує активно залучати студентів до наукових досліджень.

Студенти юридичного факультету під керівництвом провідних викладачів приймають активну участь у виконанні науково-дослідних тем випускової кафедри, роботі студентського наукового гуртка «ІнЮре» (керівник д.ю.н., проф. Гладкий С.О.), працюють над темами наукових досліджень, які готуються за наскрізною тематикою науково-дослідної роботи студентів.

Магістри здійснюють підготовку статей до університетського Збірника наукових статей магістрів за результатами наукових досліджень «Молодь і економіка: сучасний стан і розвиток економічних досліджень». У 2017 році було опубліковано 6 таких статей.

Щорічно студентські наукові статті та тези надсилаються на конференції та конкурси, що проводяться в інших містах України. Студенти приймають участь, здобувають призові місця.

Експертна комісія констатує, що наукова діяльність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності «Право» орієнтована на актуальні питання розвитку сучасної правової науки та правової системи України та відповідає вимогам до науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку студентів ступеня магістра.

11. Міжнародне співробітництво

Університет має широкую географію контактів у сфері освіти та науки, інших форм співробітництва з університетами зарубіжних країн. Протягом 2013-2017 рр. забезпечено співробітництво за 92 партнерськими угодами 33 країн світу, збережено позитивну тенденцію, зокрема укладено 37 нових угод про співпрацю. Укладено угоду про консорціум по створенню Мережевого університету «Кооперація» між ВНЗ-партнерами з країн СНД. Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» є членом таких престижних міжнародних освітніх та наукових організацій: Співдружність університетів Magna Charta, Асоційованим членом ради ректорів ВНЗ споживчої кооперації країн СНД, Європейської Академії рітейлу, Міжнародної громадської організації «Рада керівників кооперативних навчальних закладів».

Міжнародне співробітництво кафедри правознавства здійснюється за наступними напрямками:

- стажування науково-педагогічних працівників та студентів;
- участь у міжнародних проектах;
- участь науково-педагогічних працівників у симпозиумах, міжнародних конференціях та публікація наукових статей за межами України.

7-13 листопада 2015 р. закордонне стажування за програмою «Сучасний університет – проектний підхід до організації роботи згідно до положень європейських кваліфікаційних рамок» пройшла старший викладач кафедри правознавства К. Г. Боберська., м. Лодзь, Польща.

З 6 до 31 липня 2015 р. закордонне стажування в Інституті мов, м. Кассель, Німеччина, закордонне стажування пройшла проф. Г. В. Лаврик.

У рамках проекту «MEET UP! Deutsch-Ukrainische Jugendbegegnungen» відбулась поїздка до Німеччини магістрантки спеціальності «Право» Дар'ї Усенко та завідувача кафедри правознавства Г. В. Лаврик (з 15 серпня по 22 серпня 2017 р.). Метою візиту було налагодження контактів з міжнародним відділом та юридичним факультетом Гамбурзького університету та іншими

установами задля організації сучасного міжнародного проекту «Активна молодь за правове суспільство для всіх верств населення».

В рамках проекту «Стажування для юристів + фахова англійська мова» відбулась поїздка до Фінляндії з 3 грудня по 9 грудня 2017 р. завідувача кафедри правознавства Г. В. Лаврик. Захід організовано Інститутом Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці та Західно-Фінляндським Коледжем з метою розвитку міжнародного світогляду та професійних навичок юристів-практиків та правників-науковців у поєднанні з інтенсивним вивченням фахової англійської мови юридичного спрямування у Західно-Фінляндському Коледжі в міжнаціональному мультикультурному середовищі з використанням активних комунікаційних метод та пізнанням культури Фінляндії.

Упродовж 2012-2017 рр. науково-педагогічні працівники кафедри правознавства прийняли активну участь у міжнародних науково-практичних конференціях, що проводилися за межами України, та публікації статей у зарубіжних виданнях зокрема у Казахстані (Научно-теоретический и практический журнал «Оралдың ғылым жаршысы» (Казахстан)); Словаччині (Právna veda a prax v treťom tisícročí, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta); Словенії (Medzinárodná vedecká konferencia «Právna veda a prax: výzvy moderných európskych integračných procesov», Bratislava, Slovenská republika); Молдові (Международная научно-практическая конференция «Правовые реформы в Молдове, Украине и Грузии в контексте евроинтеграционных процессов»); Канаді (Sharing the Results of Research towards Closer Global Cooperation among Scientists: Results of the 1st International Conference: Collection of Research Papers); Чехії (Materialy X mezinárodní vědecko-praktická konference «Nastolení moderní vědy – 2014»); Польщі (Матеріали міжнародної наукової конференції «Європейська наука ХХІ ст.». м. Перемишль)

У відповідності до ліцензії Міністерства освіти і науки України університет з 2007 року здійснює підготовку іноземних студентів, з 2014 року підготовку іноземців та осіб без громадянства до вступу у вищі навчальні заклади. Станом на 01.10.2017 р. навчається 202 іноземних громадян з 28 країн (у тому числі один студент-іноземець навчається на юридичному факультеті, 3 курс).

Експертна комісія констатує, що в університеті забезпечується міжнародне співробітництво відповідно до стратегічних цілей освітнього процесу та завдань підготовки фахівців освітнього рівня магістра за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право».

12. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

Експертна комісія ознайомила із рекомендаціями, які були зроблені у період проведення акредитаційної експертизи спеціальності 6.030401 «Правознавство»/081 «Право» за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра у термін з 11 по 13 травня 2016 року.

Експертна комісія констатує результати перевірки заходів щодо виконання рекомендацій:

– удосконалювати форми і методи самостійної роботи студентів, розширювати методичну базу для здійснення індивідуальної роботи студентів.

Заходи: За 2016-2017 та 2017-2018 навчальні роки розроблено та актуалізовано 15 дистанційних курсів з навчальних дисциплін кафедри, що сприятиме покращенню самостійної підготовки студентів з навчальних дисциплін. Підготовлені або перебувають на стадії завершення розробки та форматування дистанційні курси зі ще 9 навчальних дисциплін. Постійно здійснюється підготовка і переробка внутрішньокафедрального навчально-методичного забезпечення у відповідності до робочих навчальних планів за спеціальностями і напрямками підготовки. Здійснюється залучення студентів до використання безкоштовних навчальних відкритих онлайн-курсів платформи «Прометеус», «ED_ERA» та інших;

– приділити увагу розвитку діяльності юридичної клініки ПУЕТ як форми організації освітнього процесу та практичної підготовки студентів, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності випускників на ринку праці та їх ефективному працевлаштуванню.

Заходи: У своїй діяльності юридична клініка керується законодавством України, Статутом вищого навчального закладу та Положенням про навчальний юридичний центр Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» «Правова СТУДія» затвердженого Вченою радою Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» 17 вересня 2015 року.

Для розширення кола відвідувачів здійснюється:

– поширення інформації щодо функціонування навчального юридичного центру в ЗМІ, на місцевому телебаченні;

– розвиток матеріально-технічної бази (підготовлено 3 робочих місця з ПК для роботи студентів-практикантів, 1 робоче місце для юрисконсульта);

– розвиток співпраці з іншими центрами з питань безоплатної правової допомоги про що укладено відповідні угоди між ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» та Першим Полтавський місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Другим полтавським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області та ін.;

– участь студентів у роботі мобільних консультаційних груп з правових питань;

– участь у засіданні круглого столу на тему: «Становлення та розвиток системи надання правової допомоги в Україні з урахуванням світового досвіду: 2016-2020 роки» (м. Полтава, 23 березня 2016 року);

У грудні 2017 року навчальний юридичний центр Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» «Правова СТУДія» прийнято до Асоціації юридичних клінік України.

– врахувати у роботі Навчального юридичного центру «ПРАВОВА СТУДІЯ» проект нової редакції Типового положення про юридичну клініку ВНЗ України, затвердженого наказом МОН України № 592 від 03.08.2006 року.

Заходи: У роботі Навчального юридичного центру «ПРАВОВА СТУДІЯ» враховано проект нової редакції Типового положення про юридичну клініку ВНЗ України, затвердженого наказом МОН України № 592 від 03.08.2006 року.

– активізувати роботу щодо залучення студентів спеціальності 081 «Право» до наукової роботи, зокрема шляхом участі у всеукраїнських та міжнародних студентських наукових конференціях, круглих столах тощо.

Заходи: З метою підвищення якості освіти та приведення її у відповідність з світовими та європейськими стандартами, потребами ринкової економіки і суспільства кафедрою правознавства приділяється значна увага студентській науково-дослідній роботі. Вона здійснюється як у рамках навчального процесу (виконання курсових робіт студентами, написання рефератів, есе), так і за його межами (підготовка наукових праць, статей, тез, участь у конференціях, конкурсах, тренінгах, майстер-класах).

Функціонують науковий студентський гурток «Ін Юре» (під керівництвом доктора юридичних наук, професора С.О. Гладкого), студентський дискусійний клуб «Феміда» (під керівництвом доктора юридичних наук, професора Г.В. Лаврик).

Якщо за 2015 рік було опубліковано результати наукової праці 8 студентів, то в подальшому ці показники зростають.

Зокрема, 19-20 квітня 2016 року у ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» відбулась XXXIX наукова студентська конференція за підсумками науково-дослідних робіт студентів «Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства». У роботі секції «Право і суспільство: Історія і сучасність» на цій конференції взяли участь 7 студентів.

12-13 травня 2016 року в м. Харків у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого відбулась Міжнародна наукова конференція студентів та аспірантів «П'яті Харківські кримінально-правові читання». До числа 166 учасників заходу за результатами попереднього рецензування поданих тез потрапили представники 2 курсу ПУЕТ та були запрошені до участі.

3 червня 2016 року кафедрою правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» проведено V Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні: освітній вимір». У роботі конференції взяли участь 18 студентів напряму підготовки «Правознавство»/спеціальності «Право».

29 жовтня 2016 року у м. Миколаїв відбулась науково-практична конференція «Проблеми доказування: теорія і практика». До роботи конференції було залучено 2 студентів.

Усього за 2016 рік мають наукові публікації 19 студентів-юристів (у тому числі 1 магістрант).

19-20 квітня 2017 року у ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» відбулась XL Ювілейна міжнародна наукова студентська конференція за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2016 рік «Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства». У роботі секції «Право і суспільство: історія і сучасність» у цій конференції взяли участь 11 студентів (у тому числі 3 магістранти).

Чотири студенти кафедри правознавства стали учасниками Чотирнадцятої науково-практичної конференції студентів вищих навчальних закладів споживчої кооперації України, яка відбулася 31 травня 2017 року.

2 червня 2017 року кафедрою правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» було проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні: освітній вимір». У конференції прийняли участь два студенти спеціальності 081 «Право», у тому числі 1 магістрант.

Опубліковано 5 статей студентів-магістрантів у Збірнику наукових робіт магістрів Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (2017 рік).

– оптимізувати забезпечення проходження виробничої практики студентами шляхом укладення довгострокових договорів із середніми та великими суб'єктами господарювання, органами державної влади та місцевого самоврядування.

Заходи: Укладено та поновлено угоди з підприємствами різних форм власності, судовими, правоохоронними органами та державними установами. Серед них: Державний архів Полтавської області (17 травня 2016 р., № 603, на 4 роки), Полтавська обласна дирекція НАСК «Оронта» (19 травня 2016 р., № 605, на 4 роки), Другий Полтавський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги (12 січня 2016 р., № 177, на 4 роки), Управління поліції охорони в Полтавській області м. Полтави (22 березня 2016 р., № 303, на 4 роки), Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Полтавській області (23 травня 2016 р., № 623, на 4 роки), Головне управління Національної поліції в Полтавській області (31 травня 2016 р., № 814, на 4 роки), Обласна державна адміністрація (06 червня 2016 р., № 874, на 4 роки), Полтавський окружний адміністративний суд (09 червня 2016 р., № 918, на 4 роки), Головне управління ДФС у Полтавській області (08 грудня 2016 р., № 136, на 4 роки), Полтавський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій (9 грудня 2016 р., № 139, на 4 роки), Головне управління Держгеокадастру у Полтавській області (29 грудня 2016 р., № 321, на 4 роки), Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського (10 січня 2017 р. № 351, на 4 роки), Регіональне відділення фонду державного майна в Полтавській області (25 квітня 2017 р., № 643, на 4 роки), Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека імені І.П. Котляревського (12 травня 2017 р., № 823, на 4 роки), Апеляційний суд Полтавської області (16 травня 2017 р., № 116, на 4 роки), Комунальне підприємство «Декоративні культури» Полтавської міської ради

(26 червня 2017 р., № 1001, на 4 роки), Територіальне управління державної судової адміністрації України в Полтавській області (06 листопада 2017 р., № 30, на 4 роки), Головне територіальне управління юстиції у Полтавській області (07 листопада 2017 р., № 39, на 4 роки) та ін.

Експертна комісія констатує, що рекомендації комісії попередньої перевірки акредитаційної експертизи враховано; науково-педагогічні працівники випускової кафедра забезпечують виконання цих завдань.

13. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Одним із ключових аспектів модернізації вищої освіти є створення нового механізму управління якістю освітньої діяльності, який відповідав би вимогам європейської інтеграції. Головна мета цього механізму – підвищення якості та ефективності вищої освіти, підсилення конкурентоспроможності вищого навчального закладу.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» одним із перших вищих навчальних закладів в Україні розпочав розробку та запровадження системи управління якістю у 1998 році.

Вченою радою університету були схвалені політика у сфері якості; основні стратегічні та тактичні завдання, спрямовані на забезпечення надання високоякісних освітніх послуг і підготовку та випуск конкурентоспроможних фахівців; пріоритетні напрями реалізації стратегії і тактичних завдань у сфері якості. З метою забезпечення ефективності впровадження системи управління якістю діяльності були призначені відповідальні та уповноважені з питань управління якістю діяльності на кафедрах і в структурних підрозділах університету. Координацію дій кафедр і структурних підрозділів зі створення та впровадження системи управління якістю діяльності університету проводив науково-методичний центр управління якістю діяльності. Забезпечення вдосконалення управління процесами на сучасному етапі розвитку університету науково-методичний центр управління якістю діяльності здійснює сумісно з науково-навчальним центром під керівництвом ректора і першого проректора.

На основі проведених досліджень були розроблені Концепція впровадження системи управління якістю освітньої діяльності університету у відповідності до вимог державних і міжнародних стандартів ISO серії 9000 і Комплексна програма впровадження системи управління якістю освітньої діяльності університету у відповідності до вимог міжнародних і державних стандартів ISO серії 9000.

Реалізація програмних документів здійснювалася через розробку і впровадження документів системи управління якістю діяльності університету.

Робочою групою розроблені карти процесів: маркетингу освітніх послуг, формування контингенту студентів, навчально-організаційного процесу, навчальної діяльності, навчально-методичного забезпечення, наукового процесу, науково-дослідної роботи студентів, виховання студентської молоді, стратегічного планування, оперативного управління, управління персоналом,

інформаційного забезпечення, управління інфраструктурою, процесу післядипломної освіти та підвищення кваліфікації, міжнародної співпраці.

Політика університету щодо забезпечення якості освітніх послуг спрямована на формування системи об'єктивної оцінки і самооцінки якості вищої освіти за всіма його напрямками і спеціальностями та запровадження комплексних технологій підтримки управлінської діяльності ректорату як стратегічної основи управління університетом.

Система управління якістю університету згідно вимог міжнародних стандартів ISO серії 9000 зорієнтована на управління якістю процесів з надання освітніх послуг і спрямована на формування системного підходу та ефективність управління якістю з урахуванням усіх етапів надання освітніх послуг та принципів загального менеджменту якості

Ефективність функціонування системи управління якістю діяльності університету була достатньо високо оцінена на 15-му Міжнародному форумі з якості у листопаді 2006 року Підтвердженням стали сертифікати «Визнання досконалості в Україні» і «Визнання досконалості в Європі –***».

У грудні 2008 року в університеті незалежною аудиторською групою Української асоціації якості був проведений діагностичний аудит системи управління якістю діяльності. Результатами діагностичного аудиту стали рішення аудиторської групи про повну відповідність системи управління якістю університету вимогам міжнародних стандартів ISO 9001:2000 та рекомендація Українській асоціації якості сертифікувати систему управління якістю діяльності університету за міжнародними стандартами.

У вересні 2009 року університет отримав Міжнародний Сертифікат 440030QM08 Міжнародної мережі сертифікації (IQNet) і Німецького органу сертифікації системи управління якістю (DQS GmbH) про відповідність системи управління якістю діяльності міжнародним стандартам якості серії ISO 9001:2008.

За результатами ресертифікації у 2012 році та 2015 році системи управління якістю Університету аудиторська група Міжгалузевого центру якості «ПРИРОСТ» Української асоціації якості прийняла рішення про видачу сертифікату відповідності на наступні 3 роки.

Щорічно між зовнішніми аудитами експертами Української асоціації якості проводяться наглядові аудити системи управління якістю діяльності університету. Метою наглядових аудитів є отримання доказів щодо підтвердження вдосконалення якості управління процесами діяльності в університеті.

За результатами чергового аудиту у травні 2017 року аудиторська група на підставі даних і висновків, одержаних під час аудиту, прийняла рішення про відповідність системи управління якістю діяльності Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» вимогам ISO 9001:2008 (відсутні невідповідності та критичні невідповідності).

У березні-квітні 2018 року університет буде проходити ресертифікаційний (зовнішній) аудит. Він буде передбачувати перехід системи управління якістю діяльності університету на нову версію міжнародного

стандарту ISO 9001:2015. З цією метою в університеті здійснюється організаційна підготовка до переходу на нові вимоги міжнародного стандарту, а саме впровадження нової лідерської парадигми та ризико-орієнтованого мислення.

Експертною комісією встановлено, що усвідомлюючи важливість впровадження системи управління якістю діяльності закладів вищої освіти, спрямованої на забезпечення надання високоякісних освітніх послуг і підготовку та випуск конкурентоспроможних фахівців, ректорат постійно працює над подальшим розвитком удосконалення якості управління процесами діяльності в університеті.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

На підставі проведеної первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» за другим (магістерським) рівнем Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» на відповідність освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою магістрів, Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним вимогам до акредитації, експертна комісія:

1. Відзначає, що освітньо-професійна програма, засоби діагностики якості, навчальний план, пояснювальна записка до навчального плану та показники, що характеризують забезпечення їх виконання, в цілому відповідають встановленим вимогам і забезпечують державну гарантію якості освітнього процесу.

2. Вважає, що кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне забезпечення освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» за другим (магістерським) рівнем, відповідає Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та Державним вимогам до акредитації спеціальності.

3. Вважає за необхідне висловити рекомендації керівництву Університету, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволять поліпшити якість підготовки фахівців:

– активізувати роботу щодо посилення кадрового складу кафедри шляхом підготовки та захисту науково-педагогічними працівниками докторських і кандидатських дисертацій за фахом;

– продовжити роботу науково-педагогічних працівників щодо підготовки електронних підручників та дистанційних курсів з використанням сучасних інформаційних технологій, зокрема з навчальних дисциплін «Теорія та практика Європейського суду з прав людини», «Методологія та організація наукових досліджень»;

– збільшити кількість наукових публікацій у фахових періодичних виданнях, які включено до Index Copernicus, Web of Science Core Collection та інших міжнародних наукометричних баз.

Експертна комісія вважає можливим акредитувати освітньо-професійну програму «Право» спеціальності 081 «Право» за другим (магістерським) рівнем у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» з ліцензованим обсягом 70 осіб за денною та заочною формами навчання.

Голова експертної комісії:

професор кафедри конституційного,
адміністративного та трудового права
юридичного факультету Запорізького
національного технічного університету,
доктор юридичних наук, професор

 С. К. Бостан

Члени комісії:

завідувач кафедри міжнародного права
Національного авіаційного університету,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

Ю. О. Волошин

«З результатами ознайомлений»

Ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
доктор історичних наук, професор

О. О. Нестуля

17 січня 2018 року